

Kombinált árpa, köles, borsó és hajdina hántoló gépet, mely minden malom és daráló üzemből nélkülözhetetlen, napraforgó hajtót és az összes malmai gépeket vesző áron gyárt. Szállít és beépít „Erdélyi” Malomépítő Vállalat, Nagykároly, Majtény-utca 88-96. 12891

Igazán önélesedő darálókövek, szavatolt nagyteljesítményűek. Nagy Ferenc malomkőgyára, Dumaföldvár. 8368

Darálóköveket függőkötésű darálókat minden nagyságban, kiváló nagy végzőképességgel garantálva szállít Vulkán malomkőgyár, Aika. 10723

Teljes malomfelszerelési, átalakítási munkákat vállalnak. Saját szerzámmal. — Novák József malomszerelőmolnár, Csoma, Tátra-u. 3. 13578

Eladó egy teljesen új 13 HP Ganz-gyártmányú motor darálóberendezéssel, szíjakkal, indítókkel és alapcsavarokkal. Molnár Imre, Tompa, Bács megye. 13519

Villanymotorok dinamók eladása. vétele, cseré, gombolyítás és szakszerű javítása: Szabados, Budapest, V., Váci-út 18. 2042

Kerekek megvételre egy komplett hűndörögös kenderitörőt. Ajánlatot és részletes leírást kérek. Bakó Andor, Hejőcsaba. 13638

Kazán rostélypalcikák (újak) 570 mm hosszúak kb. 500 db. azonnali szállításra kaphatók. Kurucz Testvérek, Budapest, XIII., Angyalokli-utca 6. 5144

Eladó 5 HP C. M. G. huzatos kazán forráskondícióval, P 700-96x25 cm szíjkerék. — Tóth István géptulajdonos, Kisújszállás. 13636

Figyelem! Gépvásárlók! Aki megodtan akar aludni, traktort, szivógáz-, benzín- és nyersolajmotort — 2 lóerőtől kezdve — Diamanthez jöjjön venni, mert egyévi jótállást vállal és részletfizetésre is ad. Budapest, Váci-út 43. 2092

Eladó MAV 6 HP lélekörös lokomobil kifüggesztéssel, üzemképes állapotban. Traktorért elcserelelhető. Válasz helyre. Szabó Géza, Nemesdéd. 13586

Eladó Monarch-daráló 50 cm átmérővel. Dékán István, Kaposvár, Szigetvári-utca 61. 13634

Eladó egy jókarban lévő szimpla Graepel darálósztító. Megtekinthető Budapest, Uteg-utca 9. — Árat ad Ludvig Mihály, Pápa, Arany János-utca. 13626

„Kuplung” Bennis-gyártmányú 80 mm tengelyre, eladó, Csepregi-malom, Hódmezővásárhely, pusztára. 13672

Kardos Dániel sárospataki malomkötélepe Sárospatak, Kévi Sándor-utca 2. 5144

Dél-Zalában jóforgalmú, újberendezésű, teljes malom turbinás és fagázomotor meghajtással, 3 szobás lakóházzal, sok és jó gazdasági épülettel, 35 m hold birókkal, remek gyümölcsösökkel és szőlővel készpénzért eladó. Azonnali átvételre. Tökecsér, komoly érdeklődők ajánlatát „Jó befektetés” jellegre a kiadóhivatal továbbítja. 13582

60-80 HP-ig futúzelésű szivógázmotorok, Lany Hengermalom, Pálmónostora. 13629

Eladó Ganz 11/a henger-szék, Wörner-féle egyrétű mankós szék, Fleischer-féle kombinált tisztító. Szepesy malomtulajdonos, Szepszi. 13630

Bucsbai malommal bérbeadom olyan egyéni- és 70-80 HP géppel rendelkezők. — Érdeklődni lehet Lany Hengermalom, Pálmónostora. 13628

Elektromotorok dinamók nagy választékban, tekercselés, szerelés, cseréletek, Rymorz, Budapest (Váci-út 50.) 2685

Eladó a Felvidéken három járatú vízimalom 8000 ól területen. Ára 95.000 pengő (3865), új járatú mo-rosmalom fele, ra 60.000 P. (3817). — Bérbeadó Dékán István négy járatú vízimalom fele bér 70 q búza. (3902) — Érdeklődésnél 2.70 P bélyeg küldendő. Fischel Sándor 32 éves malomkövető irodája, Szekszárdon. Ügyfeleim keresnek 20-32 lóerős, lehetőleg káslendkerékű Hofler-traktort és kalapácsos darálókat. 13669

Kerekek megvételre 30-40 HP szivógázmotort. Részletes műszaki és ár-megjelöléssel ajánlatokat kérek. Alpár, Villanytelep. 13671

TÖRÖTT GÉPRÉSZEK

repedt, kímart kazánok elektromos hegesztése

Lakos és Székely gépgyár Budapest, VI., Béke-tér 3.

Új berendezések gyártása és hegesztő oktatóműhely

Lehetőleg gabonaszakmában jártas **mérlegképes könyvelőt** azonnali belépésre keres vidéki vállalat. Cím a kiadóban.

MALOM FELVONÓHEVEDEREK SZÁLLÍTÓHEVEDEREK GÉPHAJTÓKÖTELEK végtelenül szővött **géphajtósíjak** pamutból és teveszőrből minden méretben és szélességben **HELLE ANTAL, cégtulajd.: SCHRENK MÁTYÁS HEVEDERSZÖVŐ-, KENDER- ÉS SODRONYKÖTÉLGYÁR Rákospalota, Bocskay-utca 124**

Elvállalja:

Diesel, szivógáz-, benzínmotorok javítását, új hengerfejek, dugattyúk és gyűrűk készítését, szerelését, személy- és teherautók javítását, traktor, henger és főtengely csiszolását,

malomgépek szakszerű javítását

szűrkevasöntvények leöntését és megmunkálását, autogén- és villanyhegesztést, mezőgazdasági eszközök, ú. m.: szekerek, ekék, boronák, lókapák, stb. gyártását.

Lábassy-féle Mezőgazdasági Ipar és Gépgyár Rt. Törökszentmiklós. Alapítva 1848. **AZ EMAG GAZDASÁGI GÉPGYÁR R.T. KÖTELEKÉBEN.**

Az összes **Rendeletszerű malmi könyvek** a legjobb kivitelben kiadóhivatalunkban **kaphatók**

MALOMGÉPEKET MŰSZAKI CIKKEKET napi áron szállít **LÁSZLÓ MIKLÓS MŰSZAKI KERESKEDŐ** BUDAPEST, VII., NAGYATÁDI SZABÓ-U. 33 **TELEFON 221-228**

MAGURANYI JENŐ TRAKTOLIN olaj, gépkereskedelmi és műszaki vállalat Budapest, VI., Andrássy-út 78. Tel.: 122-510 **Raktárról szállít: Gépszíjat, tömitéseket, szerszámokat és mindenemű üzemszükségleti műszaki cikket. Anyagfelszabadítás ellenében gépolajat, gőzhengerolajat és motorolajat. Mindennemű ásványi és növényi kenőanyagokat. Használt üzempékeket s malomfelszerelési cikketek.**

Fizessen elő a szaklapra!

MÁRTA SZABADONLENGŐ SIKSZITAHAJTÓMŰ

Részrelehető bármely kétszekerényes síkszítóra **RAKTÁRJELENTÉS** GYÁRILAG JAVÍTOTT, HASZNALT MALOMGÉPEKRŐL: Ganz-féle vas- és faszekerényes dupla és szimpla hengerek EMAG, Seck, MIAG, kétszekerényes ikerszítók, új Márta meghajtóművel 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. részes kivitelben, különféle nagyságokban EMAG, Seck, szimpla-dupla detasörök Radiál szítók, szimpla és dupla kivitelben, centrifugál szítók Rázó- és osztályozó szítók, kisebb-nagyobb kivitelben **Tararók, kisebb-nagyobb méretben** Triőrök, csigatörők Besser, Graepel és német gyártmányú 2-es és 3-as számú gabonahámogatógépek EMAG önműködő nedvesítőgépek, légelzárók, mágnesek Szállítható malomjárat paddal, kővasrészek, kódarúk Reform daratásztítók dupla és szimpla ventilátorral Lisztkeverőgépek Porszűrőgépek különféle nagyságban

KREISLER MALOMBERENDEZŐ VÁLLALAT KFT. BUDAPEST, XIII., FÓTHI-ÚT 34. TELEFONSZÁM: 291-691

Sárospataki kovamalomkő

nyolc évtizede fogalom a magyar molnárság körében. **Ilyet vegyen és várakozásában nem fog csalatkozni** Kapható minden méretben bármilyen őrlési és darálási célokra. **Ajánlatot küld: SÁROSPATAKI KOVAMALOMKŐGYÁR EGYLET SÁROSPATAK (ZEMPLÉN MEGYE) vagy a vezérképviselőt: HOFER MŰSZAKI OLAJ ÉS VILAMOSSÁGI KFT. BUDAPEST VII., KIRÁLY-UTCA 55. SZ.**

Kendoff Antal

GÉPÉSZMÉRŐK, MALOMIPARI SZAKÉRTŐ Malomberendezési vállalata BUDAPEST, XIII., LEHEL-U. 64 **TELEFONSZÁM: 298-036, 131-850, 151-333**

Azonnali eladásra kerülnek Szabadkán a felsőbácskai egyesült gőzmalmi rt. telepén: **SECK-hámogatógépek, Reform daratásztító gépek, síkszítók, Monitor tararók, SÉRLEGFELVONÓK szállítócsigák, lisztkeverőgépek, Chronos mérlegek, hengerrovtatók és csiszológép, Mlág-gyártmányú gabonamosógép, stb.**

Az összes malmi műszaki cikkek Használt és új malomgépek Malomipari vasöntvények

K A P H A T Ó K : **GRUBER ISTVÁN** MALOMÉPÍTŐ ÉS MŰSZAKI ÜZLET, SZENTENDRE **Városi Iroda: Budapest, Váci-út 47/d. szám**

Fazekas-féle szabadalmazott **„RUGALMAS” malomcsőtisztító készülék** minden méretű csőhöz hozzásimul **Raktárról azonnali szállítja Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-u. 21**

MESTERVIZSGÁRA — TOVÁBBKÉPZÉSRE CSIZMAZIA-NÁDAS A MALOMIPAR TECHNOLOGIAJA 223 OLDAL — 180 ÁBRA **ARA FÜZVE 12.— P, KÜTVÉ 18.— P K A P H A T Ó A** **MAGYAR MOLNÁROK LAPJA** KIADÓHIVATALBAN: BPEST, V., KATONA J.-U. 14

MAGYAR LAJOS

GÉPSZÍJ- ÉS MŰSZAKI BŐRÁRUGYÁR R É S Z V É N Y T Á R S A S Á G Budapest, V., Katona József-utca 9-11 **Telefon: 113-703 és 120-262**

GYÁRT: bőr-hajtósíjakat, műszaki bőrárukat, textiltechnikai bőrárukat legjobb minőségben, elsőrendű kivitelben. — Szakszerű tanácsadás minden szíjtechnikai kérdésben.

Triumphflex-gépszíj a modern gépi üzem legjobb hajtósíja

A valódi **„ZÉNOL” szíjkenőcs** az Ön üzemében is nélkülözhetetlen **Csakis eredeti minőséget szállítunk.** Gyártja: **Bachrach Testvérek mérnökök cég** Budapest, VII., Szövetség-utca 36/b. sz.

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA

ELŐFIZETÉSI DIJAK:
 EGY ÉVRE: 30.— P FÉLÉVRE: 15.— P NEGYEDEVRE: 7.50 P
 Vállalatok, társaságok és intézmények részére egy évre
 40.— pengő, fél évre 20.— pengő.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

FŐSZERKESZTŐ:
DR. KARÁCSON JENŐ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14. TELEFON: 118-489
 Magyar királyi postatakarékpénztári csekk száma: 11.450

Kishirdetések ára: egy szó 26 fillér, állást kereső előfizetők részére 13 fillér, a vastag betűvel szedett szó ennek kétszerese. A legkisebb hirdetés (10 szóig) két pengő.
A hirdetési díjak előre fizetendőek
Nagyhirdetések ára: apróhirdetési oldalakon milliméter soronként 36 fillér, szövegoldalon 78 fillér.
A hirdetések tartalmáért felelősséget nem vállalunk

Eddigi gyűjtésünk eredménye 26.058.40 pengő

Adományok a bombakárosultak részére

Gyűjtési akciónk harmadik hetében megelégedéssel látjuk, hogy nem eredménytelenül hangzott el felhívásunk. Megnyilvánult ezúttal is az a szoros kapcsolat és megértés, ami közismerten fennáll olvasótáborunk és közöttünk. Jönnek a kisebb adományok is, aminek különösképpen örülünk. Eddigi gyűjtésünk eredményét az alábbiakban adjuk közre.

Előző két heti gyűjtésünk eredménye: 12.320 P.

1944 április 28-án:

Amsbacher Mihály molnárszegéd, Csór ..	5.-
Duman Győző főmolnár, Somorja	5.-
Nagy László molnár, Nagykónyi	5.-
Ombódi Bálint darálómalma, Gyöngyös-tarján	5.-
Tóth Ferenc főmolnár, Iregszemcse	5.-
Janik János, Alberti-Irsa, Mikebuda ..	10.-
Károly Lajos molnárszegéd, Nádasladány	10.-
Markó János főmolnár, Magyaróvár ..	10.-
Orosz Benő főmolnár, Dömsöd	10.-
Sarka Antal gépész, Alberti-Irsa, Mikebuda	10.-
Trenesik Kálmán molnár, Budapest, VIII, Karpfenstein-u. 2/c	10.-
Váradi Elek daráló, Karcag	10.-
Elek József főmolnár, Kunbaja	20.-
Győry István molnár, Eled	20.-
ö.zv. Hidegkúti Sándorné malomtul., Nagyléta	20.-
Molnár Lajos és István, Túrje	20.-
Rohonczy Mihály daráló, Poroszló	20.-
Frank János molnár, Hidas	30.-
Illés József főmolnár, Alberti-Irsa, Mikebuda	30.-
Gasparovits Sándor kezelőmolnár, Zsámbok	30.-
Morganthaler Frigyes, Okér	30.-
Péter György molnármester, Mészla ..	30.-
Tóth Kálmán malomtul., Jásztelek	30.-
Veréb József malombérlő, Méhi	40.-
Bán Zoltán malombérlő, Gesztely	50.-
Bieber Lajos főmolnár, Simontornya ..	50.-
Bognár István hengermalma, Kishárapáti	50.-
Czabay Jenő bermalma, Tápiószénmárton	50.-
Engler Ferenc malomtul., Felnémet ..	50.-
Gaál Rudolf hengermalma, Rapp	50.-
Grosz Pülöp és Fiai malomtul., Okér ..	50.-
Patkó Ferenc bermalma, Belesapuszta	50.-
Surmann István darálómalma, Monor ..	50.-
Virág Miklós, Kisfalud	50.-
Watzek István hatkerekű malom, Pápa ..	100.-
Füleki malom bérlője Knechta Jenő, Füleki	100.-
ö.zv. Horváth Jánosné malomtul., Lenti ..	100.-
Vay Andor Mária malma, Szarvas	200.-
Fehér Péter Katinka hengermalma, Csallóközarányos	200.-
Apafi gőzmalom Harsányi Testvérek, Debrecen	300.-
Gertner Mátyás automatikus malom, Zsálya	500.-
Képiró és Társai gőzmalma, Sarkad ..	500.-
Novoth József hengermalma, Bácskossuthfalva	500.-

Április 29-én:

Muszel Sándor, Inota	2.-
Peng Gábor molnár, Nagyszokoly	5.-
Keller István főmolnár, Szabadka	5.-
Rácz Mátyás molnár, Budapest	5.-
Farkas Ferenc, Fehérvárcsurgó, Fűzfás malom	10.-
Mórocz Ferenc főmolnár, Nagycenk	10.-
Vigh Gergely főmolnár, Kakucs	10.-
Bezerédy Sándor főmolnár, Jászapáti ..	20.-
Dékán Endre, Kaposvár	20.-
Ulalhel Győző főmolnár, Pered	20.-

ö.zv. Visegrády Jánosné malomtulajdonos Sajószentpéter	20.-
Weidt József molnármester, Németlad	30.-
Gere Gyula malma, Tótszentgyörgy-Görösgál	50.-
Halló Jánosné darálómalma, Törökszentmiklós	50.-
Horváth Vilmos malomtulajd., Perkáta	50.-
Cságyó Pál, Nemestördemie	50.-
Rollinger Árpád malomb., Váradszöllős	50.-
Szekerés Fivérek malomb., Egyházaskozár	50.-
Szekerés János főmolnár, Bata	50.-
Achim László hengermalma, Békéscsaba	100.-
Turucz Ferenc malombérlő, Kakucs ..	100.-
Bún Vince motormalom, Mohol	100.-
Bognár Lajos malomtulajdonos, Izsák	100.-
Gubésó Ferenc bermalma, Beregrákos	100.-
Kovács István malombérlő, Berente	100.-
Krumesz Pál, darálómalma, Ujverbász	100.-
Nagyharsányi hengermalom Knoll Ferenc és Társa	100.-
Bánszki János hengerm., Csanádpalota	100.-
Kisalföldi Malomipar Rt., Bősárkány ..	200.-
Fehér és László malombérlők, Jászsószentgyörgy	250.-
Király műmalom Stangl Károly, Miskolc	250.-
vitész Benkő Gábor és Hunya Péter Anna malom, Pécs	500.-
Tóth Ferenc és Társai Gőzmalom Rt., Makó	500.-

Május 1-én:

Danyi Béla főmolnár, Jászsószentgyörgy	5.-
Lelovits János molnár, Püspökpuszta, Dávod	10.-
Nagy József darálómalma, Gönc	10.-
Tóth András műmalma, Kiskörös	10.-
Sallay József molnármester, Batares	15.-
D. Tóth István daráló, Kunhegyes	20.-
Kósa Sándor hengermalma, Nagyar ..	20.-
Kovács László molnárszegéd, Bag	20.-
Todek Antal szíjgyártó, Nyirbátor	30.-
Csernus Pál malomtul., Bugyi	50.-
Hambuch József malomtulajd., Attala	50.-
Harsányi L. és Kešerű K. malombérlők, Nagykereki	50.-
Ógyallai hengermalom, Ógyalla	50.-
Nyirő Ferenc hengermalma, Rábatamási	50.-
Vass István malomtulajdonos, Csokva	50.-
Eitner Gusztáv mű- és hengermalma, Kőszeg	100.-
Kinöcs Mester és Balogh hengermalom, Vésztő	100.-
Könyi János malombérlő, Dunakeszi ..	100.-
Kurucz Lajos hengermalma, Forró	100.-
Német és Bak hengermalom, Balatonfőkajár	100.-
Molnár András olajütő, Ujfehértó	100.-
Szeidl Ferenc bérhengermalom, Tass ..	100.-
Terján Péter műmalma, Kolozsvár	100.-
Ujkécskei Gőzmalom Ipartelep és Keresk. Rt., Ujkécske	100.-
Greff Róbert motormalom, Kácsfalu ..	150.-
Palánkai Gőzmalom Cserveny Antal Ujpalánka	200.-
Szekerés M. és Társai Gőzmalom, Kisújszállás	200.-
Dósay Gőzmalom Rt., Gádoros	500.-
Erőss Dániel malombérlő, Topolya	500.-
Volenik János Műmalom és Keresk. Rt., Harta	500.-

Május 2-án:

Brudás Gábor molnárszegéd, Nagyléta	5.-
Janka Mihály molnárszegéd, Nagyléta	5.-
Kollár Károly, Siklósbadony	5.-
Molnár András molnár, Keekemét	5.-
Richter Károly malomtul., Bodajk	5.-
Szilágyi László, Megvaszó	5.-
Pócsi Antal 2 heti zsoldja, Karcag	6.40
Baráth Sándor molnármester, Gamás ..	10.-

Bay László malom- és sertéshizlalda, Szatmárnémeti	10.-
Hartmann Jenő molnár, Nagyalásony	10.-
Kertész Farkas Ferenc malombérlő, Ipolyhidvég	10.-
Nagypál Gábor molnár, Kóka	10.-
Sipos Ferenc főmolnár, Szolnok	10.-
K. Szujza Antal molnár, Cibakháza	10.-
Nagy Sándor felügyelő, Ujkécske	12.-
Báró Bánffy József műmalom, Hadad ..	20.-
Fulez József malombérlő, Nyergesujfalu	20.-
Hurták József, Bánfalva	20.-
Tanyi Dezső molnár, Tiszapalkonya ..	20.-
ifj. Vámos Lajos daráló- és olajmalma, Biharkeresztes	20.-
Hegyi Károly molnármester, Nagyberki	30.-
Kinöcs István malombérlő, Visz	30.-
Meidl László Tapoleca, Felsőmalom	30.-
Lukács János malomtul., Tápiószáp	40.-
ö.zv. Bárdos Józsefné hengermalma, Somogyudvarhely	50.-
Baumann Károly molnár, Kakasd	50.-
vitész Cságyó István molnár, Sárszentmihály	50.-
Hajdu László malomb., Fancsikapuszta	50.-
Hevyi Zoltán malomtulajdonos, Diszel	50.-
Konrad Károly hengermalma, Tápiógyörgye	50.-
Lany Testvérek hengerm., Pálmonostora	50.-
Müller József malomtulajdonos, Baja ..	50.-
Szantner János darálómalomtulajdonos, Szeptenek	50.-
Szimó Hengermalom Pintér Lajos és Társai, Szimó	50.-
Szögyényi malom alkalmazottjai, Szögyény (Adámka József 20, Sütő János 20, Essek Béla 5, Kurz Balázs 5)	50.-
Zajos hengermalom, Dunamócs	50.-
Borsodivánkai Hengermalom, Borsodivánka	100.-
Hatos Géza malombérlő, Inota	100.-
Kovács Ignác, Baka	100.-
Vajda és Erdélyi László malom- és olajgyár, Szatmárnémeti	100.-
Dési malom rt., Dész	300.-
Malik István és Társai gőzmalma, Pilis	300.-
Gergely Sándor malomtul., Szögyény ..	400.-
Helmezy Sándor hengermalma és olajgyára, Nagykálló	500.-
Szongoth József hengermalma és villamosműve, Tasnád	500.-

Május 3-án:

N. N.	8.-
Bondár Sándor olajütőtüzeme, Nagyszalonta	10.-
Csorba Pál molnár, Szabadka	10.-
Farkas Gyula, Csákberény	10.-
Horváth János főgépész, Keekemét	10.-
Tuboly Adám főmolnár, Tormaforde ..	10.-
ö.zv. Fábrián Jánosné, malomtulajdonos Nekézseny	20.-
zalani Szabó Miklós hengermalma, Csobaj	50.-
Mooskos Lajos és Társa hengermalom, Naszvad	100.-
Szabó István malombérlő, Vanyarc	100.-
Huszár Ernő malomtul., Boncodfölső ..	100.-
Telegdi János malomtul., Bogviszló	100.-

Összesen: 26.058.40

A folyó hó 4-én és később beérkező adományokat jövő lapszámunkban nyugtázzuk. Ismételten megemlítjük, hogy nagyon sok malomtulajdonos előfizetők kivette részét a helybeli adakozásból, ennek során rótták le kötelességét. Megérthető tehát, hogy sok ismert név hiányzik az adakozók listájáról. Újból kérjük azokat, akik még nem adakoztak, rójják le az adományt. Ki-ki anyagi erejéhez képest.

KARTAL TESTVÉREK MŰSZAKI KERESKEDŐK BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 27. Tel.: 118-053, 122-436. Sürg.: Kartalok Bpest

Ha jót akar, DUFOUR selvmét vegyen!

A zsidó malomtulajdon igénybevétele

Szünet nélkül napirenden kívánjuk tartani a kérdést, mert tudjuk, hogy a probléma komoly tárgyalásával elősegítjük azt a törekvést, amelynek célja: rendezni az iparban is a zsidó vagyon kérdését s azt odajuttatni azoknak, akiket megillet, a dolgozó magyar szakembereknek.

Amikor az új magyar jobboldali kormány megalakult s minden tisztességesen gondolkodó magyar ember megérezte az új korszak hajnalát, vezéreikben számoltunk be az erőteljes jobboldali kormány megalakulásáról. Aki csak egy kicsit is figyelmesen olvasta a cikk bevezető sorait, érezhette, hogy annak lendülete megtörik, a tartalom nem teljes. Rajtunk kívül álló okok miatt kimaradt három olyan bekezdés, aminek a tartalma akkor még nem látszott aktuálisnak, de most már szinte túlhaladott.

Kérjük olvasóinkat, vegyék kezükbe a március 25-i lapszámunkat s az ötödik és hatodik bekezdés közé iktassák be a következő sorainkat:

„Várja a jelenlegi hátrányos helyzet megszüntetését. Annak a közelmúltnak teljes felszámolását, amelynek ténykedései okozták, hogy az ősrégi keresztény molnár-
ipar háttérbe szorult az ú. n. arizált malomvállalatokkal szemben.”

„Várja a zsidókérdés teljes és radikális megoldását a malomiparban is. Azok a módok, amelyekkel eddig kísérleteztünk, nem voltak célravezetők a malomiparban sem. Az „arizálások” végül is azt eredményezték, hogy a keresztény malomipar fokozatosan elvesztette azt a pozíciót, amelyhez Kunder Antal első minisztersége idején jutott.”

Volt egy harmadik bekezdés is, de ezt majd máskor közöljük.

Mi tehát már a kezdet-kezdetén (nem beszélve a mindenkor és fenntartás nélkül hangoztatott jobboldali magatartásunkról) nyíltan és mellébeszélés nélkül kívántuk, annak a zsidókérdésnek a rendezését, amely azóta immár állandósult kormányprogram s amelynek megvalósítása érdekében nap-nap után látnak napvilágot a legkomolyabb kormányintézkedések.

Tárgyilagosan meg kell állapítanunk, hogy a zsidóvagyon igénybevétele az iparban nem okozhat fennakadást, vagy zökkenőt az ipari termelésben.

A túlméretezett és nagy százalékban keresztény tulajdonban álló malomipar ennek a kérdésnek a megoldásánál igen kedvező helyzetben van. A zsidó malomüzemek átmeneti beszüntetése sem a kereskedelmi őrlés, sem a vámörlés terén semmiféle zavart nem okozhat, mert a megmaradó üzemek könnyedén biztosítani tudják a kereskedelmi szükségletet, ott pedig, ahol a község átmenetileg esetleg vámörlésmalom nélkül maradna, a pénzügyigazgatóság könnyűszerrel létesíthet cseretelepet.

Pontos statisztikai adatok nélkül nem lehet átfogó intézkedéseket tenni, de még ilyet javasolni sem. Ezeknek a statisztikai adatoknak az összegyűjtését megkezdettük. Jönnek be szép sorjában a jelentések a keresztény bérlőktől is. De az adatok feldolgozásához, kimunkálásához idő kell, viszont a keresztény malomipari közvélemény megnyugtatósa érdekében indokolt és célszerű lenne egy gyors intézkedés, amely elrendeli a zsidók üzemben tartott malmok azonnali lezárását.

Egyik olvasónk leveléből értesültünk arról, hogy a Magyar Őskeresztény Malmok Szövetségének vezetősége eljár az iparügyi minisztérium egyik ügyosztályán a zsidóvagyon zár alá vétele ügyében. Bővebbet és közelebbit erről az eljárásról nem tudunk. A Szövetség vezetősége az ibolya szerénységével titkolja megtett lépéseit, amelyekről a szövetségi hivatalos lapban egyetlen sort sem olvashatunk. Így tehát a malomipari közvélemény teljesen tájékozatlan a Szövetség magatartásáról illetően.

Mi természetesen megyünk a magunk külön útján, dolgozva és harcolva a dolgozó magyar malomipar érdekében.

Nagyon sok levél érkezik hozzánk ebben a kérdésben. A „Szerkesztő levelesládája” c. rovatunkat heteken át meg lehetne tölteni ezekkel a reménykedő, panaszkodó levelekkel, amelyekkel hűségben tükrözik vissza a magyar keresztény molnárság hangulatát.

Ezekből a levelekből közlünk szemelvényeket, azért is, hogy a sajtó nyilvánosságán keresztül tájékoztassuk azokat, akik a malomipar sorsának irányítására hivatottak.

Szegedről írja a malomiparnak egyik régi munkása: „Tekintetes Főszerkesztő Ur! Kérem szíves felvilágosítását, mi az útjómódja annak, hogy malombérlétem szerezzem és önállóvá tegyem magam a magamfajta szak-képzett molnár, aki eddig közel négy évtizede, mindig csak a más vagyonát gyarapította és szegény maradt a letűnt kor nagyobb dícsőségére. A mai megváltozott világnézet nem tűri, hogy még ma is ugyanaz az elv legyen, mint a liberális világban volt: aki bírja, marja. Új idők szele fujdogál és ha csak egy mód van rá én is és sokan a tanult molnároknak, várjuk sorsunk jobbrafordulását az új korszaktól.”

Egy másik alföldi városból írja egy szintén szakképzett molnár: „Igen Tisztelt Főszerkesztő Ur! Mint nagybecsű lapunk előfizetője, tisztelettel kérem a Főszerkesztő Urat, legyen szíves nekem tanácsot adni a zsidó malom kiigénylése felől, hogy hová, mikor és milyen formában forduljak, mert ahogy olvasom a lapot, én is jogosultnak érzem magam egy zsidó malom kiigénylésére. Ami személyemet illeti, tanult, szakképzett, mestervizsgázott molnár vagyok, a mult világháborúban résztvettem, kétszer voltam sebesülve és az ott szerzett betegséggel a katonai kötelekkel el vagyok bocsátva. Itt nálunk is van két zsidó malom. Igaz, az egyik ki van adva bérbé, de a másikat én szeretném, ha lehetséges lenne.”

Bihar megyéből írja az egyik keresztény malombérlő: „Mint hivatalos szakember, aki egész életemben ezt a mesterséget űztem, őskeresztény családból származó 75 százalékos hadirokkant is vagyok, erre a malomra igényt tartok.”

Hajdumegye egyik nagy városából tájékoztat bennünket az ottani helyzetről egyik lelkes olvasónk, egyébként kiváló malomipari szakember, irván a következőket: „Tekintetes Főszerkesztő ur! A Magyar Molnárok Lapja április 23-i számában közölt (Zsidó malomtulajdon és keresztény bérlő) cikkre azon kérelemmel fordultam a Főszerkesztő úrhoz, szíveskedjék nyilvántartásba venni, hogy ha a magyar kormány úgy döntene, hogy a zsidó malomtulajdon keresztény szakemberek kezébe kerüljön, úgy az alatt megnevezett zsidó tulajdonban lévő malomra igényt tartunk, kivánságunkat illetékes helyre továbbítani és támogatni szíveskedjék. Én egyik kartársammal, aki szintén mestervizsgázott szakember, közösen tartanánk igényt a nevezett malomra. Amennyiben az ügy aktuálissá válna, úgy szíves értesítést kérjük.”

Szabolcs megyéből, ugyancsak régi malomipari szakember írja e sorokat: „Tekintetes Magyar Molnárok Lapja, Budapest. A szaklap legutóbbi számában értesültem arról, hogy várható a zsidó malomvagyonok igénybevétele. Én is őskeresztény magyar molnár szakember vagyok. Az anyámnak ugyan van egy kis régi, rozoga, üzemen kívül álló darálómalma, amit már évek óta a nehéz viszonyok miatt nem tudunk üzemben tartani. Kérem szépen a főnti címet, szíveskedjen felvilágosítást adni, hogy én, aki ebben a szakmában születtem és még az apám ősei is molnárok voltak, és csak a nehéz viszonyok miatt nem tudom folytatni a szakmámat, jogosult vagyok-e ilyen kisbbszerű malom igénybevétele? És ha igen, hova forduljak kéresemmel és milyen iratok szükségesek hozzá? És ha lehetséges volna, itt a Nyírségben, vagy Szabolcsban szeretném!”

Heves megyéből egy speciális esetről számol be olvasónk. „A telek és ingatlan, ahol a malom fekszik — írja levelében — zsidó tulajdon, a malomberendezés fele enyém, jogosítványok, mind az enyém. Én a zsidónak bérlő címen évi 300 k búzárt fizetek. Tisztelettel felkérem én is, hogy mielőtt rendelet fog megjelenni arra, hogy a zsidó malmokat igényelni lehet, azonnal értesítést és támogatást kérek.”

A távoli Székelyföldről érkezett levelet különös figyelembe ajánljuk. Jellemző adatot szolgáltat arra, hogy a zsidó élelmesség milyen módon igyekezett magát évekkal előre biztosítani. A levél így szól: „Kérem a tisztelt Szerkesztőnek legyen szíves nekem útbiztosítást és tanácsot adni. Én — zsidó malomban mint főmolnár működtem hat évig, aztán a visszacsatolás után két évig béreltem a malomot. A két év letelte előtt minden megkérdezés nélkül eladta a zsidó tulajdonos a malomot kilencven vagón búzáért olyan feltétellel, hogy a verő évente fizet kilenc vagón búzárt tíz éven keresztül s amíg az utolsó részletet le nem fizette, azideig mindig a zsidók tulajdonát képezi a malom. A malom nem ér többet 50-60 ezer pengőnél így az eladás uszoraadron történt. Tekintettel erre a körülményre, de arra is, hogy a malom nem szakember vette meg és a tulajdonosa is csak tíz év múlva lesz a verővé, tisztelettel kérdem, meg lehet-e támadni ezt a vásárt? Az elsőbbségi jog engem illetne, tekintettel a szolgálati időmre és hogy bérlő voltam, amikor a zsidók az uszoraadlás kedvéért kirúgtak a bérlőből. Tisztelettel kérdem tovább, szabad-e még most is az én iparigazol-
vánnyal dolgozni és miképpen járjak el velük szemben, mert a zsidó az én iparigazol-
vánnyal is eladta a verőnek. Kérem a választ, mert én addig egy lényt sem teszek, amíg a tisztelt Főszerkesztő ur nem ad felvilágosítást.”

Sopron megyei előfizetőnk a zsidóbujtatói kérdésekre mutat rá igen jellemző módon. — Felvilágosítást kérő levelében a többiek között ezeket írja: „Igen, vannak bérlők, akik talán

nem azzal a szándékkal béreltek zsidó malom, hogy bujtassák őket, de nagy része csak úgy kapta meg a malom a zsidótól, ha a bujtatót is vállalta. Mi sem bizonyítja jobban ezt, ami rajtam is megtörtént. Mielőtt beleszóltam ebbe a kis darálómalomba, több bérlő után érdeklődtem, többek között zsidókkal is tárgyaltam. Mind azzal a feltétellel adta volna a bérlőket, ha ő továbbra is mint dirigens maradhatott volna az üzemben. Figyelemmel kísérem ezeket a malmokat, hogy ki fogja bére-
venni. Az egyiket bérelte olyan egyén, akinek két saját malma van, a másikat egy százholdas gazdálkodó, akinek semmi szüksége nem volt erre a malomra s csak azért bérelte, hogy a zsidót bujtassa. Ajánlatos lenne azokat a bérlőket, akiknek saját malmuk van, vagy föld-
birtoka, a bérlőtől megfosztani, anélkül is inkább, mert volnánk rá érdemesek, akik közt elfogyna a félezer zsidó malom.”

Befejezésül a Kisalföldről érkezett egyik levélből idézünk néhány sort: „Kérem a tek. Szerkesztő urat, szíveskedjen odahatni, hogy csak szakemberek kaphassák meg a zsidó malmokat, nem pedig gazdák által alakult részvénytársaságok.”

Folytathatnánk az érdekesebb-érdekesebb az ország minden részéből hozzánk érkezett levelek közlését. Jönnek a levelek Kárpátaljáról, Felvidékről, a Duna-Tisza közéről, Bácskából, Dunántúlról, tehát az ország minden részéből, tanúbizonyságul annak, hogy a felvetett kérdés milyen széleskörű érdeklődést vált ki a magyar molnárság társadalmában. Még adunk is majd ismertetést ezekből a levelekből lapunk legközelebbi számában.

Addig is várjuk a kért adatok beküldését, hogy részletes és alapos programot adhassunk, amely program széleskörű megvitatása ismét a magyar keresztény molnárság feladata lesz.

SZÍVÓGÁZMOTOROK
FA-, FASZÉN- ÉS
BARNASZÉN-
TÜZELÉSRE
DIESELMOTOROK
ÁTALAKÍTÁSA
MOTOR-ES GÉPGYÁR
ZOLNAY, MARTOS ÉS HERZ
BUDAPEST, XIV., ERZSÉBET KIRALYNE-ÚTJA 87. SZ.

NÁTRONPAPÍR
ZSÁKOK
mindenkor a legelőnyösebb ÁOK áron, a leggyorsabban szállít
SZELEI MIHALY
papírszakgyártóüzem
BUDAPEST, IX., SZIVETENY-U. 13. TELEFON: 330-772

TOTAL
tűzoltó-
készülék
LIGETI ÉS BIRÓ
Budapest, V., Arpádu-
utca 10. T.: 127-799

PAPIR-
ZSÁK
GARANTÁLTAN NÁTRONPAPÍRBÓLI
TALPAS ÉS SZELEPES KIVITELBENI
Papírszájkainkat cégnyomással is szállítjuk.
Kérjen ajánlatot és próbazsákot!
BATES PAPIRÁRU
IPARI R. T.
Budapest, V., Alkotmány-u. 4.
TELEFON: 114-663

A Malomujság és a korszó

A falusi ember korszót kért kölcsön a szomszédjától és törötten adta vissza. Amikor a kárt kéri tőle, a következőképpen védekezik: „Korszót én kegyelmedtől nem kaptam. Különbben is a korszót már törötten adta ide. De meg amúgy is épen adtam vissza a korszót.”

Ezeket az izes népmesei hagyományokat eleveníti fel a Malomujság, amikor pontosan egy hónapi fejtörés után védelmébe veszi a Magyar Őskeresztény Malmok Szövetségének állásfoglalását a vámörlési kalkuláció új megterhelése ügyében. Április 1-i lapszámunkban vetettük fel a kérdést, hogy kellő felhatalmazás birtokában voltak-e és jól meggondolták-e állásfoglalásuk súlyát a Magyar Őskeresztény Malmok Szövetségének azon kiküldöttei, akik hozzájárultak a vámörlési megtakarításnak és elvonásnak költségegyenmértekkel való megterheléséhez. A Malomujság most május 1-i számában „az e miatt megtámadott vidéki érdekképviseletet” védelmébe veszi és a védelmet a következő érvekre alapítja:

1. A Szövetség a vámörlési kalkuláció megterheléséhez hozzájárulását nem adta. Ezt ugyan nem ilyen határozottan állítja, hanem a következőkkel: „Ebben a tekintetben sincsenek biztos adatok. Inkább az ellenkezőre.” (Korszót nem kaptam kölcsön.)

2. A Szövetség a vámörlési kalkuláció új megterhelését — mint a Malomujság mondja — „bizonyára igen súlyos érvek hatása alatt fogadta el kényszerű megoldás gyanánt.” (A korszó már törött volt, amikor megkaptam.)

3. Az új rendelkezés nem jelent terhet a vámörlési kalkulációra, mert — mint a Malomujság mondja — „az elvonásoknak költség-egyenérték szempontjából a vámkereset bizonyos százalékában történt átalányosítása nem a vámkereset további megterhelése.” (A korszót épen adtam vissza.)

Ezt a sajátos érvelést a Malomujság számszerűen is igyekszik alátámasztani és kimutatni azt, hogy a vámörlési elvonáson és megtakarításon a malom általában jóval többet keres, mint amennyi a rá most kirótt egyenérték és még a legkedvezőtlenebbül gazdálkodó malom is tud annyi kalkulációs tartalékot teremteni, amennyi az egyenérték összegének megfelelő. Így vél a Malomujság a vidéki vegyesörölő malmok egyetemének szolgálatát teljesíteni: a szakszerűség mezében igyekszik a nyilvánosságot és rajta keresztül a hatósági tényezőket meggyőzni arról, hogy tulajdon-

képpen kevés az a teher, amit az egyenérték formájában a malomiparra róttak.

Ugyanakkor a Malomujság cáfolni igyekszik azt, amit mi nem állítottunk, nevezetesen kimutatja, hogy az egyenérték nem a vámkeresményt csökkenti, hanem a vámkeresményen felül jelentkező malmi bevételt. A mi április 1-i bírálatunk tengelye természetesen az volt, hogy a vámörlési kalkuláció egészére hárul a teherterhelés és hogy az átlagolt megtakarítás és elvonás után kell a vámkeresmény százalékában kifejezett egyenértéket fizetni. Persze, hogy nem lesz a szoros értelemben vett vámkeresmény 10, illetve 11 százalékánál kevesebb az egyenérték fizetése által, csupán annyi történik, hogy a malomnak a vámcseré után eddig elért összes bevétele 100 kg-kint 17 fillérrel csökken.

Teljesen igaza van a Malomujságnak abban, hogy még nagyobb egyenértéket fizetni még hátrányosabb lenne a malomipar szempontjából. Ezt a közhelyszerű igazságot viszont lapjaink, — a Magyar Őskeresztény Malmok Szövetségének védelmében — abban a meglepő fogalmazásban találja, hogy „ahol pedig a porlón is van megtakarítás, ott az általán némielő még előnyös is.”

Ezekután bizonyára nagy gyönyörűséggel fogják a vegyesörölő malmok az egyenértéket befizetni, mert hiszen a Malomujság a Szövetség védőügyvédjeként bebizonyította előttük, hogy az új teherterhelés által a vámörlési kalkuláció egyenesen javult.

Nem tudjuk, rossz tréfának tekintsük-e a Malomujság cikkét (holott a mi cikkünk jelent még április 1-én és az övek május 1-én) vagy pedig ijedt próbálkozásnak tekintetben, hogy a Szövetség felelősségét tagjaival szemben enyhítse. Kár minden mellébeszélésért. Mi egyértelműen állítottuk, hogy a Szövetség a Gabonaforgalmi Központnál megtartott értekezleten határozottan és kifejezetten hozzájárult az új egyenérték bevezetéséhez. Erre az állításunkra a Szövetség cáfolatot nem adott. Ha a Szövetség saját nevében — és nem a Malomujság vezércikkében elbújtatott ködös szavakkal — cáfolatot vagy helyreigazítást juttat el hozzánk, annak lapunk vezetőhelyén fogunk nyilvánosságot adni.

Addig pedig nem tehetünk mást, minthogy felvetjük a kérdést: mi van a korszóval, épen adta-e azt oda a szomszéd és törötten kapta-e vissza?

Kérdések

Kinek juthatott eszébe, hogy indítványozza a kismalmok ledállítását, vagyis a vámörlés kontingentálását az eszleg megkegyelmezettek között?

Ki volt az a bátor ember, aki éppen az átállítást megelőző percekben arra vélte kihasználhatónak, hogy egy sereg tényleg dolgozó kisexisztenciát (kismalonnart) megannyi dolgozó családot „falhoz” állítson?

Ki az, aki ezzel a ragyogó „écseszével” tagadásba merete venni dolgozó „kisembereket” önálló munkához való jogát, az újabb uralkodó plánetá: a „racionizálás” jegyében?

A világhíressé vált magyar találmánynak, a „bolettának” papáját ismerjük népszerűn. Áldásait a „bolettá”-nak alaposan kiélvezte. Nyoma maradt vagyonok kicserélődésében, no meg a kivándorlási iródk névjegyzékében.

A kismalmok ledállításnak indítványozóját népszerűn még nem ismerjük. Megbújik egyelőre egyebekben talán tekintélyes és talán tiszteltre is méltó közület keretei között. Addig tehát annak a közületnek kell viselnie a dolog felelősségével járó kockázatot, a megítélést. Nem én akarok itélkezni. Kicsi pont vagyon én ehhez. Elvégi ezt helyettem a tárgyilagossá, elfogulatlanabb közvélemény, az a közvélemény, amely most újabb formákban van kialakulóban. Annyit azonban megkockázathatok én is, hogy rosszkor jött az indítvány és célt tévesztett. Ugy — csak rögtönözve — nem is tudnánk érdeme szerint méltatni a „konstruktívnak” ezt a megnyilvánulását, csak csodálkozni tudunk rajta mély-séges megdöbbenéssel. Egyet azonban el kell ismer-nünk: elibénk vetítette a Tökének, mint hatalmasságnak, jó ismert ezerrancos újabb jellemképét, örök-önző lelkeségét. Bizonyára igazolni óhajtja azt, hogy a „nagyok” és „kicsinyek” között nem csak „hüvely-lyekre” vagy „lénidra”, pengőkre és fillérekre nézve vannak különbségek, hanem erkölcsi felfogásban is szédületes szakadék van közöttük. Egy kismalonnár-nak például soha eszébe sem juthatott volna az,

hogy állítsák le a nagymalmokat, mert hiszen azok „szénkincset” pocsékolnak, mert a pesti aszfal-ton nem terem búza, nem aratnak, a szénnek, a gabonafélének, a kész lisztnak feleslegesen történő fu-varozása megdrágítja a termelést, ezzel az ellátást, a legértékesebb népréteg a valóban dolgozók terhére. Így magától adódottan sokkal észszerűbb volna a „racionizálást” ott kezdeni, a vizesmalmokat pe-dig, mint örökös természetadta erőforrásokat ki-használandó, kiemelni leromlott állapotukból és ér-demük szerint beállítani a nemzetgazdálkodásba az őstermelésnek ösiből újított eszközeit.

Nem! Nem jutott ez eszünkbe. Ehelyett bárgyuan elnéztük, hogy ősi családokat eltartó, kitűnő kis-malmok romhalmazzá váljanak. A természetes fej-lődésnek kitűnő anyaiaként az egyenes útvonalba estek ezek a kisüzemek, azonban az élet különös al-zakulása folytán a „kicsik” egyben útjában álltak a „nagyoknak”, azok profit lehetőségeinek is. A ter-mészetes fejlődésnek ez a kisiklása nem csak egyes közvetlenül érintett családok egyéni tragédiáját je-lenti csupán. Jelenti az elmúlt századokban „diva-tos” jobbágyors modernizálását átvitt értelemben, azonban hatványozottabban, kiadósabban. A feudá-lizmus nyomása enyhült, helyette a pénzuralom sár-kányfejei nőttek szaporán, a „holtkéz” hatalmát át-vette az élőkéz korbáca és hajsította a gseft megal-ozottságába, mocsarába. — Nem az én tollamra való ezeknek a politikai képeknek megrajzolása. Elvégez-ték ezt már és majd elvégzik nálamnál hivatottab-bak. Csak egyes kirívó jelenségekre akarok rámu-tatni, olyanokra, amik előttünk játszódtak le az idők folyamán.

A nagymalmok már egyszer részesültek kiszámít-hatatlann értékű nemzeti ajándékban, aminek ellen-szolgáltatásával adósi maradtak a nemzetnek. De nemcsak, hogy adósok maradtak, hanem a szősoros értelmében visszaéltek azzal. Idősebb nemzedék, még emlékszünk a múlt század nyolcvanas éveitől kezdő-dően az úgynevezett „örlési forgalom”-intézmény

aldásaira. Lényege az volt, hogy a nagymalmok kül-földről behozott kenyérmagvak után vámentessé-get kaptak olyan arányban, amennyi lisztet külföld-re exportáltak. Ezen eldördölő állapotnak eredménye lett aztán a három forint ötvenkrajcáros búzaár, a földművelő parasztság és a kismalmok lezülése ezen dolgozó rétegek elproletarizálódása. Ne többet erről!

A harmincas években, amikor a „boletta” és a kapesolt részei szinte tarthatatlanná, elviselhet-lennek tették a kismalmok helyzetét, egymást követő molnárgyűléseken felhangzott a kórus: „Ledlunk!” A kismalonnárok „éhségstrájk”-ot akartak rendezni inkább, minthogy lassú kiéhezéssel így is úgy is elpusztuljanak. Voltak józan ítélletű emberek, akik nagynehezen leszerelték ezt a mozgalmat. Azonban ott termettek a mindenkor konjunkturára leső „na-gyok”, felajánlották „jó szolgálataikat”, hogy majd ők cserealapon ellátják a vámöröltötök országáért. Szinte szédületbe ejti az embert az elgondolás, hogy pl.: bépesti malom lássa a göcseji paraszt „zámis-kás” (kukoricával kevert rozs) vámliszt igényeit. Az akkori kormányférfiak jobb érzésére vall, hogy visszautasították ezt az épp annyira lehetetlen, mint szemérmellen felkínálkozást. Tehát nem rajtuk mul-tott, hogy a nagy akarásból nem lett semmi és nem maradt utána más, mint keserű sajtó, ha rágondol-nak.

Most, ebben az akarásban, szintén jó konjunktú-rát szimatoltak. Ervük: Sztalin-lámpaként világít. Azt mondják csepegő hazafiságtól izzádlat, hogy a kismalmok csalnak, lopnak, károsítják az állam-kincstárt, „feketéznek”, nem lehet őket ellenőrizni, mert az ellenőrzési központoktól távol, eldugott he-lyeken üzik manipulációikat. Igen, mint minden vonalon e téren, a kismalonnárok között is találtak, akiket elkapott a gyors meggazdagodás láza, meg-tagadták a nemzet egyetemével való sorsközösséget annak valóban élethalálharcában és a hazáirulást feléő bünbe estek. De lehet-e ok ez arra, hogy egy-ek kilengésért az összeset büntessék? Talán néztek volna körül saját portáikon, mielőtt büntelő rendsze-rüket felkínálták volna. Hiszen az emberek ma már szorgos újságolvasók, tájékozottak, hogy mely kategóriából kerülnek ki a valutásiberek és a többiek.

Ha eszébe jutna valamely élesebb szemű finác-embernek utánanézni adószolgáltatásuknak — tiszte-let a kivételeknek — épületes dolgok sülnének ki a telintésben, hogy nagyban veszt-e az államkincstár vagy kicsinyben? A Birópálok és társaik többet el-víttek ebből az országból, mint az összes vizimalmok éltizédekre szóló össze keresete.

Nem hiszem, hogy „hattyúdalkúnak” szánták ezt a hazafias szirupba mártott écsesz, de hiszem, hogy ennek bizonyul a jövő nemzedék szemézőgéből nézve, majdan a történelem lapjain. Egy évszázad alkonya mutalkozik élővébe mártva. Egy évszázad, amely nem ismert irgalmat, csak profitot. Minden valamire való és gondolkodó dolgozó ember előtt tisztán áll a kérdés. Két lehetőség kínálkozik: Vagy a „minden-amienk” rendszere, amiből az idősebb nemzedék már kapott kóstolót, vagy a magántulajdon tiszteltetésben tartása, azonban az egész vonalon kiegyenlítettébb életformákban, amikor az alkotó munka jut megbe-csüléshez nem a holt anyag, vagy az arany.

Ez a kérdés. Válaszatokat.

ÖREGLEGÉNY.

Értesítjük igen tisztelt vevőinket, hogy Budapest székesfőváros polgármestere intézkedése folytán üzletünket vállalatvezető kirendelése mellett

újra megnyitottuk és változatlanul, úgy mint eddig, üzletfeleink rendelkezésére állunk.

KARTAL TESTVÉREK
műszaki kereskedés
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 27. SZ.

WOLFNER GÉPSZÍJ VILÁGHÍRŰ

Különleges célokra: „COSMOS” vagy „AERO” minőség
Budapest, IV., Károly király-út 26.

Biztosíték és kötbér

Legutóbbi lapszámunkban teljes terjedelmében közöltük az iparügyi miniszter 19.800-1944. Ip. M. számú rendeletét a zsákok forgalmának felhasználásának korlátozása, továbbá bejelentése tárgyában. A rendelethez részletes magyarázó megjegyzéseket fűztünk és rámutattunk arra, hogy az új rendelet a korábbi jogszabályokban rendszeresített *biztosíték helyett kötbér* fizetését írja elő, mégpedig tiszta rostanyagú zsákoknál zsákarabonként 10 pengő helyett 15 pengő, textil zsáknál pedig zsákarabonként 6 pengő helyett 9 pengő összegben. Megemlítettük azt is, hogy a biztosítéknak kötbérrel való helyettesítése a malmok jogi helyzetét kedvezően befolyásolja.

A tisztánlátás kedvéért szükségesnek tartjuk, hogy a *biztosíték és a kötbér fogalmát kiemeljük* és ezáltal olvasóink részére világos képet adjunk az új helyzetről.

A biztosítékot az adós azért adja a hitelezőnek, hogy arra az esetre, ha a teljesítés nem történik meg, vagy nem kellő formában történik meg, a hitelező ebből származó kárára nézve fedezetet kapjon. A kár mérvét azonban a hitelezőnek bizonyítania kell és a biztosítékot a kár kielégítésére csak akkor fordíthatja, ha tekintetben a felek külön megegyeznek, vagy bírói ítélet van. A készpénzben nyújtott biztosítékot általában *óvadéknak* szokás nevezni, s a készpénz helyettesíthető jellegre való tekintettel az általános gyakorlat oda irányul, hogy az óvadékból a hitelező magát már a bírói ítélet elhangzása előtt kielégíti, mert hiszen kedvezőtlen bírói ítélet esetén a hitelező az óvadékat amúgy is köteles lesz visszafizetni.

Ha viszont a felek előre meghatározzák, hogy az adós milyen összeget tartozik fizetni bíróságnak, ha a szolgáltatás az adós hibájából nem teljesíthető, vagy ha az adós azt nem kellően — késedelmesen vagy hiányosan

— teljesíti, az ilyen szerződéses bírságot *kötbérnek* nevezik. A kötbér voltaképp előre meghatározott kártérítési atalány. A hitelezőnek nem kell bizonyítania, hogy kárt szenvedett, hanem az adós a kötbért a valóságos károsodás mérvétől függetlenül megfizetni köteles. Ha a kötbért nem kellő teljesítés esetére költötték ki, az adós a kötbér megfizetésével nem szabadulhat egyoldalúlag kötelezettsége alól.

Illesszük be ezeket az általános jogi megállapításokat a zsákforgalom körébe és új rendjébe. A régi zsákrendeletben is az az előírás szerepelt, hogy a vevő — ha a zsák visszaküldésére irányuló kötelezettséget nem teljesíti, — a biztosítékot elveszti. *Lényegileg tehát a korábbi zsákrendeletben előírt biztosíték is kötbér volt, csak a rendelet nem annak nevezte.* A malomnak a korábbi rendelet hatálya alatt sem kellett bizonyítania azt, hogy mennyi kárt szenvedett el a zsák elvesztése esetén, hanem a biztosítékot minden bizonyítás vagy bírói eljárás nélkül megtarthatta. Mégis a biztosíték szó számos vitás esetben jogi bizonytalanságra vezetett s nyilván ezért látta helyesnek az iparügyi miniszter úr azt, hogy az új rendeletben a kötbér fogalmának bevezetésével a jogbizonytalanságnak véget vessen.

Most tehát a helyzet egyértelművé vált: a malom a kötbért, mint felmerülő kárának jogszabály által elvben megszabott átlagát, megtarthatja, sőt köteles is megtartani minden olyan esetben, ha a zsák visszaküldésére kötelezett fél a zsákot:

- egyáltalában nem küldi vissza;
  - késedelmesen, tehát 10 hét eltelté után küldi vissza;
  - nem megfelelő minőségben küldi vissza.
- A kötbér fogalmából önként folyik, hogy semmilyen irányban nem járul a malomra bizonyítás terhe tekintetben, vajjon merült-e fel ilyen esetben egyáltalán kára, vagy a felmerült kár milyen értékű volt.

Ne bántsuk a kismalmokat

Négyhétrel ezelőtt írtunk a fenti cím alatt egy kis cikket, amelynek keretében két levelet tettünk közzé. Tiltakozó levelek voltak ezek azzal az elgondolással szemben, amely a vámörlest kívánta külön engedélyhez kötni és ezen az úton óhajította máról holnapra megvalósítani a magyar malomipar racionalizálásának rendkívül nehéz, nagy körülmények között, alapos hozzáértést, tökéletes pártatlanságot igénylő kérdését. Érdekes hozzászólást kaptunk ebben a kérdésben ugyanattól a dunántúli malomtulajdonostól, akinek a levele adott ösztönzést nekünk arra, hogy nagymalmok tervezését, az egyes klikkek által támogatott elgondolását a nyilvánosság elé hozzuk és megfelelő bírálatban részesítjük. Az általános érdeklődésre számotartó levelet az alábbiakban szövege szerint közöljük.

„Az ismét felszínre került kérdés, melyet szülőkorának szellemében „racionális” néven azott közhellyé, abban a formában, ahogy felszínre került, minden tisztességteljes nélkül. Gondterhes magyar világunknak nem új problémája, találkoztunk vele már, kísértett akkor is, amikor megengedhetőnek látszott számunkra egy kis komolytalanság. Nem vetjük komolyan akkor sem és nem okoz ma sem különös riadalmat. Erthető tehát az a csaknem könnyelmű hallgatás, amelyet ezzel a merénnyel tervvel szemben tapasztalhatunk a magyar malomipar széles köreiben.

Most sem azért emelem fel szavam és nem azért tiltakozom, mintha komoly veszélyt látnék a megmozdulás mögött. Oh nem! Nagyon jól tudjuk és a Gondviselés iránt érzett hálálattal valljuk, hogy a magyar vámörlest

malomipar létezésének és fennmaradásának kardinalis érdekei nem szorulnak védelemre. Történelmi múltunk a magyar malomipar területén csak nekünk, vámmalmoknak van. Malomiparunk emberanyagának utánpótlása terén mi jelentjük az elemi iskolát. Kis ipartelepek emberemlékezet óta valóságos őrhelyei a megalkuvást nem ismerő keresztény gondolatnak. Hittel és meggyőződéssel valljuk, ha nem volnánk meg kellene teremteni bennünket.

Testvéreim! Vámörölt magyar molnárok! Erzitek-e, hogy méltó megbecsülés helyett rohamként akarnak mellünknek szegezni? Hogy a rágalom aljas eszközeivel merénylőre készülnék szent érdekeink ellen? Erzitek-e, hogy felelőtlen és hozzánk nem méltó elemek bélyegyet nyomnak homlokunkra és azt állítják, hogy mi vagyunk az a bizonyos elem, amely népünk háborús erőfeszítése során lehetetlenné tesszük a közellátás rendjének zavartalanosságát? Erzitek-e, hogy mindezt csak azért tesszük, hogy a kis malmaink zakatoló hangját mindörökké elnémítsák, bennünket a szoldjukba kényszerítsenek!

Mindnyájan tudjuk, hogy a nagymalmok javarésze annak a nagytőkének a szolgálatában áll, amelyet nem nevezhetünk sem magyar-nak, sem kereszténynek, de amelynek magyar és keresztény kézbe való juttatását éppen napjainkban teljes bizalommal reméljük és hisszük. Ezek a nagymalmok és azoknak csatlósai esztették ki ezt a képtelen tervet, amely ellen egerverő hangon tiltakozunk!

De nem a megvalósulás ellen, hanem már a merénylőszámba eső gondolat ellen és követeljük, hogy a magyar vámörlest példátlan rágalom haladéktalanul megtorlassék.

A lelkes felhíváshoz és a határozott tiltakozáshoz ugyanazt fűzhetjük hozzá, amit már egyszer megírtunk. Ami ellen leghatározottabban tiltakozunk, az a beállítás, amelyik a „vámörlest” fogalmát állandóan és immár esztendő óta összekapcsolta tendenciózusan és tudatosan a kismalmok nevével és fogalmával. Ez a tudatos rágalomhadjárat elősegítette azt, hogy a háború ötödik évében, amikor fokozottabban van szükség a szétszórtan elhelyezett kisebb malomüzemekre, napvilágot láthatott és komoly tárgyalás alapját képezhetne olyan terv, amelyik máról-holnapra kívánta eltörölni ezeket a kismalmokat a föld színéről.

A tárgyilagosság kedvéért meg kell írunk azt is, hogy a tervezet hónapokkal ezelőtt került szövegre. Ma már, a keresztény magyar kisemberek érdekeit védelmező és oltalmazó keresztény jobboldali kormányzat uralma alatt semmi jövét nem jósolunk ennek a tervnek. Amikor a tiltakozást mégis közreadtuk, tettük ezt azért, mert mindenkor hűségesen kívánjuk tolmácsolni a magyar malomipar általános hangulatát.

Világpiaci szemle

A *chicagói* határidőpiacon a búzát májusra 173, júliusra 178 bushel/centtel, a rozsot májusra 128, júliusra 126 bushel/centtel, a zabot májusra 82, júliusra 78 bushel/centtel jegyezték.

A *winnipeg-i* határidőpiacon a rozs májusi jegyzése 131, júliusi jegyzése 130 bushel/cent volt, a zabot májusra és júliusra 51, az árpat májusra és júliusra 64 bushel/centtel kötötték.

Az USA kénytelen volt a polgári lakosság cukorellátását a mágumitermelés alkohol-szükségletére való tekintettel 6 százalékkal csökkenteni. Ez a rendszabály 45 millió q megtakarítást jelent. Kubából sem tudja az Egyesült Államok lakossága a hiányt fedezni, mert a cukornádat is alkohol gyártására foglalták le.

A német kenyérgabonabeszolgáltatás mértéke csökkent a tavaszi mezőgazdasági munkálatok megindulása miatt. A malmok a szükséges őrőlannyal bőségesen el vannak látva.

Olaszországban április 20-tól kezdve a kenyérfeladagot napi 15 dkg-ról 20 dkg-ra emelték fel. A magyar rendszerhez hasonlóan a munkások pótfeladagot és a nehéz testi munkások magasabb pótfeladagot kapnak. A tisztánműveknél és rizsnél a normális feladagot 3 kg-ra emelték. A gazdasági minisztérium a mezőgazdasági termények gyűjtését az „Ente Nazionale per l'Economia Agricola”-ra bízta.

Bulgária húselőállítását jelentősen javult. Legelőn való hizlalás céljából több ezer szarvasmarhát és juhot osztottak ki. Ezenfelül a tenyésztőknek 15.000 vagón korpát és 15.000 vagón kukoricadarát boesátottak rendelkezésre. A hizlalók a beszállított hús minden kg-ja után 10 leva prémiumot kapnak az árkiegészítő alappól.

A világ *selyemhernyótenyésztése* lényegesen csökkent, holott a szükséglet a háború során is fokozódott, hiszen fegyverkezési célból is nagy selyemterményiséget kíván a hadipar. A háború előtti 564 millió kg helyett 1941-ben 396 és 1942-ben 318 millió kg természetes selyemtermelést produkált a világ selyemhernyótenyésztése.

Svájc és Portugália csökkentette az élelmiszeradagokat. Svájcban a csökkentés főleg a tejtermékekre (tejre, vajra, sajtra), Portugáliában pedig a kenyérfeladagra vonatkozik. A svájci gabonatermés az előző évi 4.4 millió q-val szemben 5.2 millió q volt.

A hazai *magpiacon* csekély kínálat mutatkozik. Késői vetésű muhart és kölest keresnek, míg a szöszösbükkönyvből és takarmányrepmagból a felkínált tételek könnyen találtak vevőre.

KEMÉNY MANÓ

műszaki üzlet

BUDAPEST, V., AKADÉMIA-UTCA 21. SZ.

Budapest székesfőváros polgármestere intézkedése folytán

vállalatvezető kirendelése mellett

üzletét újra megnyitotta

és változatlanul, mint eddig, igen tisztelt üzletfeleinek rendelkezésére áll

Mérlegképes könyvelő

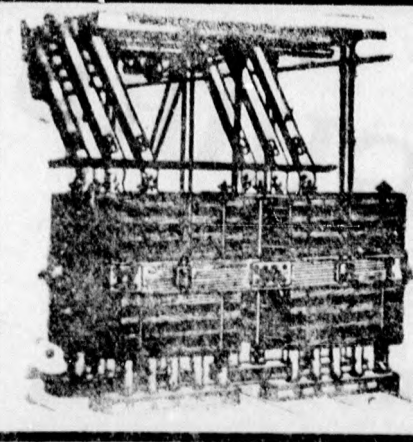
csak délutáni elfoglaltságra előnyös feltételek mellett

állandó állást kaphat

lapunk kiadóhivatalában.

Írásbeli ajánlatokat kérjük eljuttatni lapunkhoz

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA
Budapest, V., Katona József-utca 14

A szabadalmazott Graepel-féle

szabadonlengő sikszi

nyugodt és könnyű járása, valamint úgy minőségileg, mint mennyiségileg kiváló teljesítménye által a gyakorlatban a legjobban bevált. Alkalmazható úgy a búza-, mint a rozsmalmokban. — Minden szállítás egy-egy referencián. Továbbá ajánlja árpakása-, árpagyöngy- és kölesgyártó gépeit.

Prospektussal, ajánlattal díjmentesen szolgál:

GRAEPEL HUGÓ BETÉTI TÁRSASÁG

malomépítész, gép- és rostalemezgyár,

BUDAPEST, X., SZLÁVY-UTCA 20-30. (Gergely-utca sarok.)

Sürgőny cím: Graepelék, Budapest.

Telefon: 149-073.

Levél cím: Budapest, X. Postafiók 10.

H I R E K

— **A Karácson-ügy bírói tárgyalása.** A budapesti kir. törvényszék egyesbírája előtt május 2-án indult meg annak a büntetőügynek a tárgyalása, amely az előző kormány által feloszlott VIKE vagyonának a Futurával kapcsolatos elszámolási problémáiból keletkezett. Minthogy az ügyben vádlottként lapunk főszerkesztője: *Dr. Karácson Jenő* szerepel, nem tartanánk ildomosnak a napilapokban is közadott bírói tárgyalás anyagával kapcsolatosan érdemi állásfoglalást. Csupán annak megjegyzésére szorítkozunk, hogy tiszta lelkiismerettel és teljes higgadsággal tekint lapunk főszerkesztője független magyar bíróság döntése elé. Az ügyben május 25-én lesz a folytatás tárgyalás.

— **Dr. Karácsonyi László főiskolai rk. tanár.** A Kormányzó Ur a felsőfokú gazdasági szakoktatás tanári létszámába a kolozsvári Mezőgazdasági Főiskolán *Dr. Karácsonyi Lászlót*, a mezőgazdasági kémiai ipari tanszékre nyilvános rendkívüli tanárrá kinevezte. *Dr. Karácsonyi László* az elmúlt években a földművelésügyi minisztérium közgazdasági szakosztályán teljesített szolgálatot és gyakran vett részt malomipari szakkérdések tárgyalásában. A malomipar most örömmel értesül kinevezéséről és új hivatali helyén sok szerencsét kíván neki.

— **Kinevezés a felvidéki ipartársulatokhoz.** Egyik legutóbbi számunkban közöltük a felvidéki és kárpátaljai vezetők közül a malomipar képviselőit. Ujabbán értesültünk arról, hogy a malomipar reprezentánsai közül kinevezést nyert *Vay Pál* csiffári malombérlő a *verebélyi járási ipartársulathoz*.

— **Paprikamolnárak jutalmazása.** Egyik februári számunkban megemlékeztünk arról, hogy a Fűszerpaprikatermelők közgyűlésén Érsekújváron több malmi alkalmazottat jutalommal tüntettek ki. A névsor annakidején nem állott rendelkezésünkre, s azt csak most kaptuk meg az „Érsekújvár és Érsekújvári Fűszerpaprikatermelők Szövetsége”-től. Ugy érezzük, tartozunk annyival azoknak a derék paprikamolnáraknak, szorgalmas embeereknek, akik munkájukkal jutalmat érdemeltek ki, hogy nevüket a nyilvánosságra hozzuk. A kitüntetettek névsora a következő: *Vass József, Grunich József, Varga Vince és Kalina Miklós* molnárak, *Gajdos József* molnárség és *Belán János* molnár. A kitüntetett munkásoknak gratulálunk és további sikert kívánunk.

— **Kiutalják a malmok korpakészleteit.** A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete arról tájékoztat bennünket, hogy a malmok korpakészleteit legkésőbb május hó 31-ig kiutalásra kerülnek. Minthogy a malmok június hónapban is fognak őrlési tevékenységet folytatni, azt tanácsoljuk, hogy az előreláthatólag termelendő korpa mennyiségek erejéig kérjék az érdektelt malmok a kiutalást.

— **A szabad kereskedői gabonakészletek bejelentése.** A Gabonaforgalmi Központ 90. sz. körlevelében felhívta az összes országos és körzeti kereskedőket arra, hogy a szabad, illetve a közérdekű gabonátárolási akcióból a malmoknak júliusig felvásárolandó kontingensén felül megmaradt kenyérgabonakészleteket, amiket április 30-ig nem adtak át, vásárlási körzetenként május 3-ig — a küldött jelentőlapokon — jelentsék be a Központnak.

— **Uj ipardíjak.** A hivatalos lap május 3-iki száma közli az iparügyi miniszter rendeletét, amelyben az ipardíjak, valamint a tanszerződés és a mesterlevél kiállításáért, végül a mestervizsgáért fizetendő díjak összegét újból szabályozza. A rendelet az ipardíjak, valamint a mestervizsgálatért és a mesterlevél kiállításáért fizetendő díjak összegét általánosságban az eddigi díjak kétszeresében, a tanszerződés és a segédlevél kiállításáért fizetendő díjak összegét pedig általánosságban az eddigi díjknál 40%-kal magasabb összegben állapítja meg. A 21.100/1944. Ip. M. sz. alatt kiadott rendelet 1944 május 3-án lépett életbe.

— **Ujjonnan bejegyzett malomvállalatok.** A szabadkai törvényszék a *Mihók István malom Zenta*, céget és a *Szvododa Lajos Tavankút malomvállalatot*, a debreceni törvényszék a *Fábián Zoltán Hortobágy Malmom Bérlete* céget, a máramaroszigeti törvényszék az *ösv. Papp Simonné malom-, villany- és fűrésztelpei felsővízi céget*, a huszti törvényszék a *Gubcsó Gyula ilosvai malom liszt- és termény-nyakkereskedő céget* bejegyezte.

— **Igénybe lehet venni a fogatos járműveket a kibombázottak szállítására.** A hivatalos lap május 2-iki számában jelent meg a belügyminiszter rendelete a légitámadásokkal kapcsolatos kiürítés céljára közúti fogatok és szállítóeszközöknek honvédelmi szolgáltatás címén való igénybeviteléről. A rendelet szerint honvédelmi szolgáltatás címén igénybe lehet venni azokat a személy- vagy teherszállításra alkalmas fogatos járműveket és állatokat, valamint az azok vezetéséhez szükséges kísérőszemélyzetet, amelyekre, illetőleg, akikre a légitámadások folytán kitelepítésre kerülő személyeknek és málláknak, közhivataloknak, közüntézményeknek a részükre kijelölt felvevőterületen fevő új szállásukra való elszállításához szükség van. Az igénybevitelről a kiürítési kormánybiztos rendelkezik. Ha az igénybevitel előreláthatólag 48 óránál hosszabb időre terjed, a szállítóeszközök átvételének és visszadásának bizottságilag kell megtörténni. A honvédelmi szolgáltatások igénybeviteléről térítés jár. A rendelet május 2-án lépett életbe.

— **A légoltalmi kihágásért hadbírói eljárás jár.** Illetékes helyről kiadott felhívás szerint az elsőtétítés, általában a légoltalomra vonatkozó rendelkezések betartása mindenkinek legszigorúbb kötelessége. A honvédelmi törvény 190. §-a szerint öt évig terjedhető fegyházzal büntetendő az, aki légitámadás, vagy riadó esetén, szándékosan, vagy gondatlanságból megszegi a hatóság rendelkezéseit. Ahhoz képest, hogy az elkövetett cselekmény milyen következményekkel jár az állam, vagy magánosok vagyonának és életének veszélyeztetése tekintetében, ez a büntetés 15 évi fegyház esetleg halálbüntetés is lehet. Légitámadás alatt tehát ügyelni kell a legnagyobb fokú elsőtétítésre, nehogy gondatlan kivilágítással, vagy egyszerű cigarettagyújtással mások vagyonát és életét veszélyeztessék.

— **Törökország gabonataraléka.** A legutóbbi számunkban közölt felhívás megállapította Törökország gabonataralékát. Ez a mennyiség 300.000 tonnával tesz ki, amely gabonamennyiséget a török kormány háborús tartalékként kezelte.

— **Hivatalos eserekereskedelem Horvátországban.** A horvát kormány rendeletet adott ki, melyben szabályozta a közhasználati és fogasztási javak eserejét. A rendelet szerint 100 kg gabona egyenlő 50 kg babbal, egyenlő 400 kg burgonyával, egyenlő 100 liter teljes tejjel, egyenlő 6 kg vajjal, vagy sajttal, egyenlő 5 kg vajzsírral, egyenlő 4 kg sertézsírral. Mindezekért követelhető 200 db cigaretta, vagy megfelelő mennyiségű cigarettadohány és cigarettapapír és 4 doboz gyufa, vagy 5 kg só, vagy 2 kg cukor. A csere nagysága nem haladhatja meg az 1000 kg gabona egységét.

— **Százéves a brikett.** Száz évvel ezelőtt fedezték fel azt a kötőanyagot, amely lehetővé tette a köszénbrikett előállítását. A „*széntéglának*” nevezett új anyag gyártását 1844-ben kezdték meg Magdeburgban. Ezzel a Ruhr-vidéken évente 15.000 tonna brikettet készítettek, melynek termelése rohamosan fejlődött. 1936-ban a régi német birodalom területén 63 üzem foglalkozott brikett előállításával, s ezek együttesen 6 millió tonna brikettet állítottak elő. Ugyanez évben barna brikett előállításával 147 üzem foglalkozott és együttesen 36 millió tonna brikettet készítettek.

— **Uj malomvállalat.** A *Bátya* községben lévő malomérdekltség, újonnan korlátolt felelősségű társasággá alakult „*Bátyai Olaj-, fűszer-, malomipari és kereskedelmi kft.*” név alatt. A Kft. a kalocsai törvényszéknél bejegyeztetett. A társaság törzstőkéje 20.000 P. — **Ügyvezetői:** lovag *Fehrentel Gruppenberg Imre* és *Zágon Ferenc* budapesti lakosok.

— **Malomközgyűlés.** *Cseuz Hengermalom Részvénytársaság* 1944 május 7-én tartja évi rendes közgyűlést *Csongrádon*. — *Közüzemi és Községfejlesztő Rt.* 1944 május 9-én tartja közgyűlést Budapesten, a Hungaria Vill. Rt. irodájában. — *Kalocsai Paprika Termelő, Őrlő és Kereskedelmi Rt.* közgyűlése 1944. május 10-én lesz Kalocsán.

ZSÁK KÖTÖZŐ-ZSINEG

66 cm hosszúságban külföldi nátrópapírból kg P 10.65 helyt raktárról, postán — utánvétellel — a csomagolási önköltség felszámítása mellett szállítja: — amíg a készlet tart —

SALVA MŰSZAKI CÉG
BUDAPEST TELEFON:
V., CSANÁDY-U. 5 298-559

PAPIRZSAKOT

többrét, nátrópapírból minden méretben és célre készítt

SZENTIRMAY G. papírzeme

Kérjen mintázott ajánlatot.

Budapest, VI. Dévai-utca 10. — Telefon: 298-258

Helyreigazító nyilatkozat

Nagyságos

Dr. Karácson András felelős szerkesztő Urnak
Budapest,
V., Katona József-u. 14.

Nagyságod felelős szerkesztésében megjelenő „Magyar Molnár Lapja” f. évi március hó 25-i számában „Békésen elintézett malomipari affér” c. cikkükkel kapcsolatban kérem, hogy az 1914 XIV. t.c. 20 §-a alapján helyreigazító nyilatkozatként az alábbiakat a hivatkozott lap legközelebbi vagy az azt követő számban közölni sziveskedjék.

Nem felel meg a valóságnak az, hogy dr. Biró Géza, a Magyar Őskeresztény Malmok Szövetségének választmányi ülésén a valósággal ellenkező kijelentést tett.

Nem felel meg a valóságnak, hogy tudtam és tudhattam, hogy dr. Biró Géza kijelentései valótlanok voltak.

Nem felel meg a valóságnak az, hogy dr. vitéz Miskolezy Hugó által kért lovasias elégtétel megadását különböző kifogásokkal elodáznai igyekeztem.

Ezzel szemben való az, hogy a lovasias ügy lefolytatását m. kir. honvéd I. hadtestparancsnokság rendeletére szüneteltetni kellett.

Budapest, 1944. évi április hó 21-en.
Dr. Varga Ferenc s. k., min. osztálytanácsos, a Magyar Őskeresztény Malmok Szövetségének miniszteri biztosa.

Magyar Molnár Lapja tekintetes
Szerkesztőségének

Budapest,

V., Katona József-u. 14.

B. Lapjuk 1944 március hó 25-i számában „Békésen elintézett malomipari affér” cím alatt megjelent cikkkel kapcsolatban tisztelettel kérem, hogy az 1914: XIV. 20. §-a alapján az alábbiakat lapjukban leközölni sziveskedjenek.

1. Nem felel meg a valóságnak, hogy a Magyar Őskeresztény Malmok Szövetségének 1942 december 2-án Újvidéken megtartott választmányi ülésén a valósággal ellenkező kijelentést tettem volna.

2. Nem felel meg a valóságnak, hogy dr. vitéz Miskolezy Hugó által kért lovasias elégtételadást különböző kifogásokkal elodáznai igyekeztem.

Ezzel szemben való, hogy a lovasias ügy lefolytatását a Budapesti I. Honvéd Hadtestparancsnokság rendelkezése folytán szüneteltetni kellett.

Tekintettel arra, hogy a lovasias ügy a fellettes katonai hatóságnál jelenleg elintézés alatt áll, erről többet nem kívánok nyilatkozni.
Budapest, 1944 április 19.

Tisztelettel: *Dr. Biró Géza* s. k.

150 vádlottja van a szabadkai „feketeőrlési” pernek

A szabadkai *Ivics*-malom — amely az elmúlt rendszer idején egyesek részéről különleges támogatást élvezett — mint ismeretes, az elmúlt évben súlyos büncselekményeket követett el a közellátás rendje ellen. A malmot ellenőrző pénzügyi ellenőrök nagyszabású feketeőrlésnek jöttek a nyomára, amely alapon a malom tulajdonosát a bíróság jogerősen két és fél évre is ítélte. A főtárgyaláson kiderült, hogy a malomtulajdonos külön könyvet vezetett azokról, akik feketén őröltettek, illetve akik a maximálisnál magasabb áron adták el neki a feketeőrlésre szolgáló búzát.

150 nevet találtak a könyvekben és valamennyiük ellen eljárás indult árulvadás, illetve árdrágítás büncselekménye miatt. A vádlottak most turnusokban kerülnek a bíróság elé. Közülük többen tagadják, hogy a maximális áron felül árusítottak volna búzát, azonban arra a kérdésre, hogy nevük hogyan került a malmos bizalmas feljegyzéseit szolgáló feketekönyvbe, egyikük sem tudott elfogadható választ adni. Itéltre az első turnusban, folyó hó 6-a körül kerül sor.

Az Ön malomüzeme is gazdaságos lesz, ha modern

EMAG MALOM- GÉPEKKEL

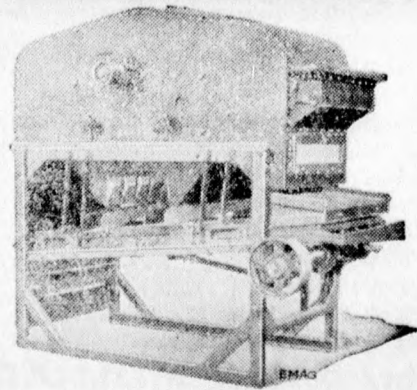
Táviratcím: EMAG
Telefon: 298-960

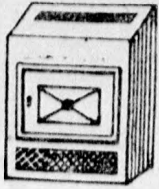

EMAG GAZDASÁGI GÉPGYÁR R.T.
BUDAPEST, IV., VÁCI-ÚT 19

Az 1881-ben alapított Első Magyar Gazdasági Gépgyár Rt. üzemének folytatója.

DOLGOZIK
Gyártjuk az összes malmi gépet
a legkisebb malmok részére is!

A szerkesztő levelesládájából

A malmok tüzfiaclátása és a Szövetség.

Kaptuk az alábbi sorokat:

„Tudom Főszerkesztő úr, hogy elege van a panaszkodó levelekből és talán nincs is helye panasznak a mostani világban, de olyan borzasztó a helyzetem, hogy már nem tudom magamba fojtani, kitör belőlem.

Még az elmúlt év tavaszán három vagón fára kiutalást kaptam az Öskeresztény Malmok Szövetségétől. Be is fizették velem a fa árát azonnal, de azóta sajnos több mint egy év eltelt és semmi eredmény nem mutatkozik. Valami talán nincs rendjén! Irtam is azóta számtalan levelet úgy az Öskeresztény Malmok Szövetségének, mint Zsoldoséknak, teljesen eredménytelenül. Én meg vergődök, kinlódok itt az Alföld közepén ezen a faszegény vidéken a fagázomotorommal. Nagy nehézségek árán hol kapok egy kis fát, hol nem. Csak azért töröm magam, hogy ki tudjam elégíteni az öröktető szegény embereket, kiknek nincsen kocsijuk, lovuk és nem tudnak drága fuvarot fizetni 10-15 km távolságra, mert ott van a legközelebbi malom. Másodmagammal tartom az üzemet, egyikünk a gépész, másikunk a molnár. Alkalmazottat nem bírnak tartani, mert még így is ráfizetés van. A vámot a szomszédokszébe kell beszállítani 4 pengőért viszik mázsáját, 1 pengőt a Futura von le. Tessék elképzelni, hogy tud boldogulni az ilyen malom?!

Le is állnék szívesen, ugyan le is kell állnom, mert most már végkép nem kapok fát sehonnán és nem is bírnám már megvenni. Kimerültem pénz dolgában, holott a pénzemet használja egy amúgy is nagytőkés üzem, én meg kinlódok pénz nélkül.

De vissza sem merem kérni a pénzem, mert akkor az a kis reményem is odavész, hogy talán-talán lesz majd fám.

Ha cseretelepet kapnék egy másik malomtól szívesen leállnék, nem kinlódnék tovább. Főszerkesztő úr talán oda tudna hatni, ha már a fát nem is tudja számomra kieszközölni, hogy kaphatnék cseretelepet, ha leállítom a malmomat. Mert dolgozni akarok a szakmában, vérbeli öskeresztény molnár vagyok és ha már a saját készítésű lisztemmel nem dolgozhatom, dolgozhatom a máséval.

De mégis nem! Csak fát-fát adjanak, csak magam akarom az én öröktetőmet kielégíteni, könyörgök az illetékeseknek, hogy hassanak oda, legyen fa, ne csak ígérgetés. Aláírás.”

Válaszunk. Fát tényleg nem tudunk adni. De a malomipar nyilvánossága előtt appellálunk a Szövetség miniszteri biztosának lelkiismeretére és felelősségére. Kérdezzük, miképpen tűri és tűrheti el, hogy egy szegény keresztény kisember maradék tőkéje is elvonva — egy esztendőn át csak ígéretek kapjon, de ellenértéket nem. Tudjuk, hogy a kérdés kénygelmentes lehet. Mégis feltesszük, mert ez lelkiismereti kötelességünk. A Szövetség felelős vezetője dr. Varga Ferenc miniszteri biztos úr, aki tekintélyes tiszteletdíjat is kap ezért a megbízásáért, tehát joggal várja és várhatja tőle a keresztény kismolnárság, hogy megfelelően törődik a sorsával. Azt is megengedjük, hogy a konkrét panaszok nem jutnak el hozzá, éppen ezért az eredeti levelet szívesen és készséggel bocsátjuk a miniszteri biztos úr rendelkezésére, ha a megfelelő intézkedést megenni óhajlja.

Keresztény malomtulajdon zsidó bérlő kezében.

Mi történik a zsidó malombérlővel?

Mert ilyen is van. Akármilyen csodálatosnak is hangzik ez 1944 május havában, mégis tudunk olyan esetről, ahol a keresztény tulajdonban levő malom zsidó malombérlő tartja üzemben s a keresztény tulajdonos nem képes a zsidó bérlőt kiakol-bóltítani.

Erről az esetről szól az alábbi levél, amelyből a nevetek és a község nevét a levélíró kívánságának megfelelően nem írjuk ki.

„Mélyen tisztelt Főszerkesztő úr! Igen fontos ügyben bátorkodom Önt felkeresni soraimmal. Arra kérem, szíveskedjék kérdésemre válaszolni. Én a .....i hengermalom, amely gyáripari jellegű, megvettem 1943 november 1-én N. N. keresztény

malomtulajdonostól. Azonban a malomban zsidó bérlő van. A bérlétek úgy a régi tulajdonos, mint én, felmondtuk. A zsidó bérlők azonban a felmondást nem fogadták el. A zsidó bérlő a malmot alaposan lerongálta, tönkretette, kauciója pedig egy fillér sincs s ez is külön alap volt a felmondásra. De a pert nem tudtuk lefolytatni, mert közbe a bérlő bevonult kisegítő munkaszolgálatra. Így a pert a bíróság felfüggesztette. Most pedig a malmot a bérlő öccse vezeti, aki természetesen szintén zsidó. A mai rendeletek szerint az üzleteket már nálunk is lezárták, azonban a malomra nem került sor, a zsidók azt üzemben tartják, mert ők semmiféle bezárási rendelkezést nem kaptak. Arra kérem a Főszerkesztő urat, adjon tanácsot, hova forduljak, hogy a malmot sürgősen átvehessem? Az itteni hatóság-nál, jegyzőnél, főbírónál már voltam, de ők azt mondják, erre még rendelkezés nincsen. Kérem tehát szíves tájékoztatását s vagyok mély tisztelettel. Aláírás.”

Válaszunk: A levél április 26-án kelt. Példálatlan felháborító ez esetben is a zsidó vakmerőség és szemtelenség. Ingatlan tulajdonváltás esetén a törvény jogosítja fel az új tulajdonost a régi bérlői jogviszony felmondására és megszüntetésére. A bírói eljárás viszont hosszadalma és — vint a jelenlegi eset is mutatja — különböző akadályokkal lehet számolni. Viszont türethetetlen, hogy egy zsidó bérlő egy keresztény malomtulajdonban pöffeszkedjen, annak berendezését s felszerelési tárgyait, régi zsidó szokás szerint, rongálja s végül tönkretegy. Csodálkozunk az ottani közigazgatási hatóság magatartásán. Az ilyen zsidót, amelyik így mer viselkedni a keresztény munka és szorgalom gyümölcsét képező vagyontárggyal szemben, legalább is internálni kellene.

Tanácsunk: forduljon sürgősen a vármegye közismerten jobboldali főispánjához s tőle kérje a zsidó üzembentartó eltávolítását s ennek megtörténte után vegye birtokba a saját tulajdonát képező ingatlantárgyat!

Köteles-e a malom helyben házhozszállítani?

Egyik vidéki nagymalom veti fel ezt a problémát és annak igazgatója írta főszerkesztőnkhez a következő levelet:

„A jelenlegi viszonyok között mindinkább fokozódó lisztszállítások és a vagonhiány miatt tengelyen vagyunk kénytelenek a búzát fuvarozni. Ennek folytán mind nagyobb nehézségbe ütközök, hogy a városi ellátásnál malomunk a kis lisztteteleket házhöz szállíthassa. Sok esetben meg lenne annak lehetősége, hogy a pék, vagy a kereskedő a lisztet saját maga vigye el a malomtelepről (természetesen a 38.000/1943. K. M. sz. rendelet 4. §-ában megállapított 0,50 P/k fuvarterítés mellett) azonban a pékek és kereskedők a saját fuvarozás, illetve a lisztnek a malomtelepen történő átvétele ellen tiltakoznak. Arra hivatkozunk, hogy ha a malom a lisztet eddig is házhöz szállította, továbbra is köteles, mert nekik a fuvarozás többre kerülne az 50 f engedménynél és így a vevő részére történő eladási feltétel súlyosboda áll elő, ami szerintük nem engedélyezhető. Természetesen sok szerepet játszik a vevők kényelmi szempontja is, amely nincsen megértéssel a háborús nehézségek iránt.

A szaklapok már ismételtelen megírták, hogy házhozszállítási kötelezettség nincsen és ugyanez következik a rendelet 4. §-ából is, amidőn a rendelet a kétféle eladási árat szabályozza. Minthogy azonban vita merült fel a kérdés tisztázása érdekében kérnénk, szíveskedni akár malomunk, akár a Magyar Molnár Lapja megkeresésében kieszközölni a m. kir. közellátásügyi miniszteriumtól egy leíratot, amely kifejezetten kimondja, hogy amennyiben helyi liszt eladásnál a malom 38.000/1943. K. M. számú rendelet 4. §-ában megállapított fuvarterítést alkalmazza, a lisztet házhöz szállítani nem köteles, még akkor sem, ha a gyakorlat az volt, hogy állandóan házhöz szállított.

Válaszunk. A felvetett probléma ügyében személyesen érdeklődtünk a közellátásügyi miniszterium illetékes ügyosztályán, ahol megerősítették a szaklapok eddigi állásfoglalását. Nincs semmi kétség aziránt, hogy a malom, ha megtéríti a házhozszállítási költséget, illetve az eladási árból azt levonásba helyezi, semmiképpen sem kötelezhető arra, hogy akár a kereskedő, akár a sütőüzem részére házhozszállítsa a lisztet. Ez a gyakorlat Budapesten és más vidéki városokban is. Sehol sem jutott észbe a vevők követelni a tényleges házhozszállítást, mert ehhez

Könyvelési és irodai munkálatokban

gyakorlott tisztviselőt

jó fizetéssel, állandó alkalmazásra

keresünk

lapunk kiadóhivatala részére. Írásbeli ajánkozást kérjük eljuttatni lapunkhoz

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA
Budapest, V., Katona József-utca 14

semmi joga nincsen. A nem vitás kérdésben külön leírat kieszközölésére nincsen semmi szükség.

Darálási vánkermény beszoigáltatása.

Tolnamegyei darálómalmos teszi fel hozzánk a következő kérdést: „Darálnivalóm legnagyobb része kiesi tételekből tevődik össze, 12-16-18-22-32 kg-os tételeket hoznak. Százados mérlegem van, melyen dekát mérni nem tudok. Hogyan tudom ilyen kis tételekből a porlást elszámolni? És ha nem tudom, köteles vagyok-e a Gabonaforgalmi Központnak ezt beszoigáltatni, amikor nekem minden kis tételt külön kell megdarálnom, illetve felöntenem, a porlás pedig ténylegesen előáll.

Válaszunk: Mindazt, amit a darálóüzem ténylegesen megkeres, a közellátás rendelkezésére kell bocsátani és be kell szolgáltatni. Viszont azt, ami nincsen, vagy elporlik, nem lehet beszoigáltatni. A mai helyzetben mégis törekedni kell arra, hogy a Gabonaforgalmi Központ rendelkezéseinek mindenki maradéktalanul tegyen eleget. Adott esetben azonban számítani lehet a G. K. megértő és méltányos állásfoglalására.

Darálómalmos szarvasmarha szozgáltatása.

Egyik somogy megyei darálómalom tulajdonosától kaptuk az alábbi levelet:

„Mélyen tisztelt Főszerkesztő uram! Bocsánatát kérem, hogy én is zavarom segélykérésimmal. Előrebocsátom, nem vagyok kontár. A molnár-mesterséget boldogult édesapámtól tanultam, most 57 éves vagyok. Ezelőtt 7 évvel építettem községünkben, ahol semmi más malom, vagy daráló nincsen, egy kis darálómalmot, amely bár szerényen, de biztosítja családom megélhetését. Most a községi előjáróság már másodízben megszavazta, hogy szozgáltassak be vágómarhát, holott nekem semmiféle szarvasmarhám nincsen. Hiába hivatkozom erre, azt mondják vásároljak, mert különben megbüntetnek. Marhám nincs, pénzem sincs, amiből vásároljak. Mit tegyek? Kérem Főszerkesztő úr nagyrebecsült választát, amelyet előre is halásan köszönve, maradtam hazafias üdvözléssel. Aláírás.”

Válaszunk: A közellátásügyi miniszterium eredeti állásfoglalása az volt, hogy senkit sem lehet szarvasmarha beszoigáltatására kötelezni, ha nem képezi tulajdonát szarvasmarha. Később ez a fel-fogás oda módosult, hogy a községi előjáróság elrendelheti két vagy három iparosnak, hogy együttesen szerezzenek be, illetve vásároljanak egy darab szarvasmarhát és azt szozgáltassák be. Arra azonban semmiféle joga nincsen, hogy kiválasszon egyetlen-egy iparost és azzal szemben hozzon ilyen nehezen teljesíthető intézkedést. Még ez utóbbi intézkedés ellen is birtokon belüli panasznak van helye a vármegye alispánjához.

Felelős szerkesztő: DR. KARÁCSON ANDRÁS
Felelős kiadó: DR. KARÁCSON JENŐ

Merkerlenti-nyomda, Budapest, VIII., Vajda Hunyad-u. 43. Tel.: 143-679
(Felelős vezető: Horváth Ferenc.)

Speciális kazánrepedés-és maródáhegesztések

Malomipari gépek, traktor- és autógépek, hengerek, hengerfejek, főtengelyek stb. hegesztése

CSILLAGH és WOLF „Elektrohegesztő-Ipar”
BUDAPEST, XIII., HUBA-UTCA 5/A. TELEFON: 490-317

A legjobb könyvek legolcsóbb beszerzési forrása

a Magyar Molnár Lapja kiadóhivatala

Vámfeljegyzési-vámcsere könyv búzára és rozsrá	15 P	Darálási könyv (mindenféle daráláshoz)	5 P
Vámfeljegyzési-vámcsere könyv csak búzára	12 „	Malmi mellék munkák könyve (olajjütéshez, hántoláshoz stb.)	5 „
Váltsággöteles vámorlések könyve	5 „	Pénztárkönyv	5 „
Gabonarakárkönyv	5 „	Alkalmazottak fizetési és szabadság könyve	8 „
Orteményrakárkönyv	5 „	Munkás- és bérjegyzék-könyv	8 „
Óriási (malter) könyv	5 „	Malmi munkarend (3 drb. ára kérvénymintával)	3 „
Tárolási könyv	5 „	Munkabérhirdetmény	1 „
Tárolási folyószámlakönyv	5 „	„Az új gabona- és óriási rendeletek” című könyv még néhány példányban kapható	4.50
Az új forgalmiadó rendelet malomipari vonatkozásai c. könyv	8.50		

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14.